

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 7. lutego. Antoni *Bussil* rodem z Jadenia, Złoczowskiego obwodu w Galicyi, mający lat 35, r. k. r., służący, ukarany jest prawnym przez wyższą instancję potwierdzonym wyrokiem za opór stawiony przeciw wojskowej patroli odsiedzianym od 26 stycznia b. r. aresztem indagacyjnym.

Od sądu wojennego.

Lwów. 7. lutego. Jan *Rudnicki* rodem z Łaczki Tarnowskiego obwodu w Galicyi, mający lat 51, r. k. r., wolnego stanu, służący, skazany został potwierdzonym przez wyższą instancję prawnym wyrokiem za przekroczenie przepisów paszportowych na ośmioldniowy areszt.

Od wojennego sądu.

Lwów. 7. lutego. Leonhard *Bossowski* rodem z Niemirowa Żółkiewskiego obwodu w Galicyi, mający lat 28, r. k. r., wolnego stanu, gajowy, skazany został potwierdzonym przez wyższą instancję prawnym wyrokiem za zatajenie broni na czternastodniowy areszt.

Od sądu wojennego.

Lwów. 28. stycznia. Najjaśniejszy Pan raczył własnoręcznie podpisanym dyplomem c. k. radcę rządowego i dyrektora instytutu polytechnicznego, Adama *Burg*, jako kawalera ces. austryackiego orderu Leopolda, stósownie do statutów tego orderu, wynieść najlaskawiej do stanu rycerskiego cesarstwa austryackiego.

Lwów. 28. stycznia. Najjaśniejszy Pan raczył własnoręcznie podpisanym dyplomem c. k. majora w 2gim pułku granicznym Banatu, Pawła *Petrovits*, jako kawalera ces. austryackiego orderu Leopolda, stósownie do statutów orderu tego, wynieść najlaskawiej do stanu rycerskiego cesarstwa austryackiego.

Lwów. 28. stycznia. Najjaśniejszy Pan raczył najw. własnoręcznie podpisanym dyplomem pensyonowanego c. k. kapitana 15go batalionu strzelców, a terażniejszego majora placu w Pradze Jana *Cappi*, jako kawalera ces. austryackiego orderu korony żelaznej III. klasy, stósownie do statutów tego orderu, wynieść najlaskawiej do stanu rycerskiego, cesarstwa austryackiego z przydomkiem *de Capovizzo*.

Sprawy krajowe.

(Pomyślny rezultat rekrutacyi w Węgrzech.)

Pesther Ztg. z dnia 6go lutego zawiera bardzo pocieszające wiadomości o pomyślnym postępie sprawy rekrutacyjnej w Węgrzech. Przypadający na ten kraj kontyngens 16,250 rekrutów odstawiono z nieznaczną tylko restancją. Znaczną ulgę przyniesiono gminom w tym względzie pozwalając im odstawiać nie mogących się wykazać z miejsca urodzenia i dymisyonowanych honwedów. Znaczna liczba młodych ludzi wstąpiła dobrowolnie, a przeto w wielu komitatach małą tylko liczbę odstawiono w drodze losowania. Wspomniany dziennik dodaje, że przeciwnicy publicznego porządku rozszerzali umyślnie mnóstwo pogłosek dla przeszkadzania postępowi sprawy rekrutacyjnej. Mimo to gminy nie dały się tem obalamucić, a w kilku miejscach oświadczyły, że w razie potrzeby przystawią nawet większą liczbę rekrutów. W komitacie *Marmarosch* doręczono komisarzowi rządowemu debrowolne składki w kwocie 1165 złr. na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, a w komitacie *Gömörskim* złożyło kilka gmin znaczną kwotę 2715 złr. dla ekwipowania swych rekrutów. Tylko w dwóch gminach wydarzyły się wypadki renitencyi wywołane zachwalością kilku honwedów. Gdy asystencya wojskowa przybyła, usmierzono natychmiast niespokój, a młodzi ludzie, którzy za przybyciem wojska umknęli, powrócili niebawem dobrowolnie na plac asenterunku. Znaczna liczba honwedów, którzy uciekli przed dawniejszym asenterunkiem, stawiała się dobrowolnie w skutek nadanej przez Jego c. k. Mość amnestyi.

Te z autentycznych źródeł pochodzące wiadomości podają dowód pocieszający, że usposobienie publiczne w Węgrzech jest daleko więcej zaspokajające nizeliby wnosić należało z podań pojedynczych partyi, które używają wszelkich możliwych środków, by swe własne zdanie wystawić jako panujące w kraju. Więcej niż kiedykolwiek okazuje się przy tej sposobności, że rewolucya ostatnia nie wywarła na umysł ludu wiejskiego tak zgubnego wpływu, jak się obawiano. Masa i rdzeń ludności Węgier zaczyna uznawać życzliwe zamiary rządu, dążące jedynie do tego, by dobrodziejstwo uregulowanej i poprawionej administracyi rozszerzyć i na te kraje, które jak uczy doświadczenie lat dawniejszych, nie miały takowej. Wśród takich okoliczności można się z pewnością spodziewać, że mimo umyślnie stawianych trudności ze strony nieprzyjaznych partyi uda się rządowi rozwiązać z pomyślnym skutkiem piękne i wzniosłe zadanie jedności państwa między Węgrami i resztą krajów koronnych. (*L.k.a.*)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń. 8. lutego. W jednym z salonów dyplomatycznych przypatrywano się niedawno egzemplarzowi wydanego w Pekinie dla tamtejszego dworu dziennika na jedwabnym papierze. Egzemplarz ten podziwiano jako rzecz rzadką i szczególną, a terażniejszy jego właściciel zapłacił był zań 250 złr.

Po zniszczeniach wojny wzięto się z podwójną gorliwością do reparacyi lombardzko-weneckich kolei żelaznych. Przestrzeń od Mestre do St. Giuliano kosztowała 150,000 złr. U mostu na lagunach musiano 34 arkad odbudować całkiem nanowo, 10 rozebrać i powtórnie wystawić, 7 uzupełnić, a u 44 arkad podminowanych przedsięwziąć znaczne reparacye. Koszta te wynoszą 235,000 złr. Sam tylko powrotny transport przeniesionych na wyspy Giudecca i St. Giorgio lokomotywów kosztował 12,000 złr. Zaczęto też budować kolej idącą na Peschiera, Desenzano, Breśnia i Medyolan. Kolej z Medyolanu do Comerlata zupełnie skończona, a do przyszłości z Wenecyi do Treviso położona już fundamenta.

Wystawienie na sprzedaż posiadłości ziemskich, mianowicie większych, którem przed niedawnym jeszcze czasem trudnili się wszyscy ajenci na rzecz węgierskich i poniekąd także i polskich posiadaczy, ustaje coraz więcej. Wartość własności ziemskiej okazała się mimo wszelkich niepomyślnych stosunków jednak najpewniejszą i najrealniejszą, a wyłożone przez zagranicznych mieszkańców kapitały dla zakupienia tych posiadłości, i przygotowane (jak się to ze znanych ofert wykrywa) większe jeszcze w tej mierze sumy, obudzają w krajowych posiadaczach ziemskich dobrą otuchę. (*O.R.Z.*)

(Posiedzenie towarzystwa dla badania połud.-słow. hystoryi.)

Zagrabie. 5. lutego. Towarzystwo do badania południowo-słowiańskiej hystoryi odbyło 1go b. m. ważne posiedzenie. Oznajmiono tam, że szefowie pułków pogranicznych oświadczyli się przesłać towarzystwu data topograficzne swych okręgów. Podobne opisanie mało potąd znanych krain pogranicznych będzie upragnionym i interesującym dodatkiem do statystyki Austrii. Odczytano też pismo p. Hammer-Purgstall, którego mianowano honorowym członkiem tego towarzystwa. — W przyszłą niedzielę odbędzie także *Matica illirska* posiedzenie swoje w sali Dworana. Zajmuje się ona podzwignieniem ojczystej literatury i wydawaniem dawniejszych klasyków. Lokal ten jest jedynym miejscem zebrania się tutejszej inteligencyi, i urządzony jest jak najprzyzwoiciej. (*O.R.Z.*)

(Kurs wiedeński 10. lutego 1851.)

Obligacye dlugu państwa 5% — 97 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 84 $\frac{15}{16}$; 4% — 75 $\frac{7}{8}$; 3% z r. 1850 — 56 $\frac{3}{4}$. Losy z r. 1834 — 1001 $\frac{1}{4}$; z 1839 — 295 $\frac{15}{16}$. Wiedeńskie miejsko bankowe 2 $\frac{1}{2}$ % — —. Akcy bankowe 1194. Akcy kolei północ. 1237 $\frac{1}{2}$. Glognickie kolei żelaznej 647 $\frac{1}{2}$. Odenburskie 134 $\frac{1}{2}$. Budwejskie —. Dunajskie żeglugi parow. 537. Loyd —.

Portugalia.

(Posiedzenie kortezów.)

Lizbona. 15. stycznia. Na posiedzeniu kortezów oskarżono hrabię Thomar, że sprowadza z zagranicy porcelanę na własny użytek, nieopłacając od przywozu cła prawem przepisanego. Izba parów przyjęła nową ustawę względem monety. Rząd przedłożył projekt ustawy wyborowej, nad którą w tych dniach rozpocznie się dyskusya.

Bank tutejszy postanowił zerwać wszelkie układy z rządem i zaprotestował w zgromadzeniu kortezów przeciw domaganiom rządu, aby mu wydał swoje fundusze umorzenia za wydaniem obligacyi czteroprocentowych.

Tę protestacyę odczytał p. J. L. da Luz na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych, przyczem powstał taki hałas i nieporzą-

dek w zgromadzeniu, że przydujący chcą położyć koniec temu zgiełkowi parlamentarnemu, rozbił swój dzwonek.

Nakoniec po najburzliwszej dyskusji uchwalono wbrew życzeniu rządu, aby tę protestację odesłano do komitetu finansów, legislacyi i przekroczeń prawa dla ścisłego rozpoznania tej kwestyi. — Ponieważ to niebardzo przyjazne usposobienie banku sprawia rządowi, który tak często potrzebuje jego pomocy, niemało kłopotu; zdaje się przeto, że dla zaspokojenia dyrektorów bankowych rząd poświęci ministra finansów, p. Avila, który główną jest pobudką tego konfliktu. Na ten wypadek obejmie zapewne p. Gomez de Castro ministerium finansów.

Hiszpania.

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 1. lutego. Rząd ma w projekcie sprzedać dobra zakonu Johaniów i niektóre kopalnie. Dwa projekta o uregulowaniu długów państwa będą przedłożone; pierwszy z nich tyczy się znajdującego się w kraju długu państwa.

Anglia.

(Mowa od tronu, którą Jęj Mość Królowa zagaiła parlament.)

Londyn, 4. lutego. Mowa od tronu, którą Jęj Mość Królowa zagaiła dziś o drugiej południu parlament, jest następującej osnowy:

„Milordowie i Mości Panowie!

„Z wielkiem ukontentowaniem otwieram znowu Mój parlament i wzywam Waszej rady i pomocy dla naradzenia się nad środkami, które się tyczą pomysłności naszej ojczyzny.

„Utrzymuję, jak dotychczas, spokojnie i przyjacielskie stosunki z obcemi mocarstwami. Usiłowaniem Mojem było nakłonić państwa niemieckie, aby wykonały warunki traktatu z Danią, który zeszłego roku zawarto w Berlinie. Bardzo mi miło donieść Wam, że związek niemiecki i rząd Danii zajmują się teraz wykonaniem postanowień tego traktatu, a przeto samo położą koniec krokom nieprzyjacielskim, które w teraźniejszym czasie dla pokoju Europy niebezpieczeństwem zagrażały.

„Mam pewne przekonanie, że sprawy Niemiec przez wzajemną ugodę w taki sposób będą uregulowane, że moc związku tudzież wolność jego państw pojedynczych utrzymana i zabezpieczona zostanie.

„Z królem Sardynii zawarłam artykuły dodatkowe do traktatu z miesiąca września 1841 i rozkazałam przedłożyć Wam te artykuły.

„Rząd Brezylji przedsięwziął nowe, i spodziewam się skuteczne środki do przytłumienia haniebnego handlu niewolnikami.“

„Mości Panowie izby niższej!

„Kazałam przygotować kosztorysy na rok bieżący i niezwłocznie Wam przedłożyć. Ułożone są z należytym względem na oszczędność i konieczne potrzeby służby państwa.“

„Milordowie i Mości Panowie!

„Pomimo wielkiego zmniejszenia podatków, które w ostatnich latach przedsięwzięto, dochody państwa wypadły jednak pomysłnie.

„Stan handlu i fabrykacyi w połączonym królestwie dał pracującym klasom powszechnie zatrudnienie.

„Ubolewam jednak nad trudnościami, jakich ciągle jeszcze doznaje ta znaczna część Mojego ludu, która z właścicieli dóbr i włościan jest złożona.

„Ale mam niezawodną nadzieję, że pomysłny stan innych klas Moich poddanych przyczyni się do zmniejszenia tych trudności i wesprze interesu rolnictwa.

„Świeże przywłaszczenie niektórych kościelnych, od obcej władzy nadanych tytułów wzruszyło mocno uczucia w tym kraju, i liczne masy poddanych Moich przesłały do Mnie adresy z wyrazem swego przywiązania do tronu, i z prozbą, aby tym uroszczeniem tamę położono. Zapewniam ich o mojem postanowieniu utrzymać prawa Mojej korony i zabezpieczyć niepodległość narodu przeciw wszelkiej arbitralności, z którejby strona takowaby pochodzić mogła. Wyrzekłam oraz szczerę Moje żądanie i stałe postanowienie bez ścieśnienia utrzymać wolność religijną, którą lud tego kraju tak słusznie ceni.

„Do Was należy naradzić się nad środkiem, który Wam o tym przedmiocie przedłożony będzie.

„Najpierwszą uwagę poświęci bez wątpienia parlament wymiarowi sprawiedliwości w różnych departamentach prawa i słuszności, i mam niezawodną nadzieję, że mające być przedłożonemi do poprawy tej administracyi środki będą rozpoznane z tą dojrzałą rozważą, jakiej niezbędnie wymagają ważne zmiany w najwyższych trybunałach królestwa.

„Będzie Wam przedłożone rozporządzenie dla zaprowadzenia systemu rejestrowania aktów i dokumentów, które się przeniesienia własności tyczą. Rozporządzenie to jest rezultatem badań, uskuteczniionych na Mój rozkaz o zaproponowaniu systemu, aby prawnym tytułom dać bezpieczeństwo, zmniejszyły powody do procesów, którym one dotychczas podlegały, również jak koszta przeniesienia.

„Połączyć postęp polepszenia z stałością naszych instytucyi, będzie niezawodnie ustawicznym staraniem Waszem. Możemy sobie poczytać za szczęście, że bez przeszkody postępujemy drogą cichego i spokojnego wydoskonalenia, i mamy wszelką przyczynę dziękować Wszechmocnemu za to szczęście i spokój, któremi nas obdarzył.“

Na drodze z Buckinghamskiego pałacu do gmachu parlamentu powitał licznie zgromadzony lud królowę wielkim okrzykiem. „Pra-

wie z każdego domu w ulicy parlamentowej,“ pisze *Globe*, „powiewały chorągwie na cześć królewskiego orszaku; na wszystkich punktach, gdzie tylko było można, powystawiano rusztowania, przepelnione widzami, którzy przejęci takim samym uczuciem przywiązania, przyjmowali królowę z okrzykiem hurra i z wyraźnem postanowieniem bronić supremacyi korony przeciw wszelkim zaczepkom wewnętrznych i zewnętrznych nieprzyjaciół. Na dziedzińcu zamkowym był tak wielki ścisł ludu, że potrzeba było połączonych usiłowań wojska i policyi, aby orszakowi drogę otworzyć. Lojalny entuzjazm publiczności był nie do opisania; cała w jedną i drugą stronę posuwająca się masa zdała się być ożywiona tylko jednym uczuciem. Gdy Jęj Mość królowa weszła do izby, na huk armat, który zapowiedział jęj przybycie, rozległ się okrzyk ludu, który szerząc się od punktu do punktu po całej drodze, grzmiące echo znajdował, jak gdyby dla okazania światu, że tam, gdzie głowa państwa takiej miłości doznaje, żaden książę albo potentat nie poważy się szukać zaczepki. Pomimo ogromnego natłoku odbyło się wszystko bez najmniejszego zaburzenia spokojności publicznej.“

(Pierwsze posiedzenie obydwóch izb.)

Londyn, 5. lutego. Zaraz po sesyi królewskiej zebrał się członkowie obu izb do właściwych lokalów swoich.

W izbie wyższej przedłożył lord Effengham adres na mowę od tronu, który jest tylko parafrazą tej ostatniej. Izba przyjęła go jednogłośnie po mowie lorda *Stanley*, który niechęć wyrazić gabinetowi wotum nieufności, nadmieniał jednak, że jeżeli szlezwigsko-holsztyńska sprawa jest załatwiona, należy to zawdzięczyć więcej stałości Rosyi i Austrii, niżeli zrecznosci angielskiego rządu; następnie że rząd nie okazał żadnej sprężystości, ani w uchyleniu cła, ani w ochronie agrykultury; a nakoniec, że paragraf mowy od tronu pod względem sprawy religii, jest za słaby w obec uzurpacyi papieskiej. — W takim samym duchu wyrażali się także inni mowcy. Margrabia *Landsdowne* odpowiedział w nieco dwuznacznych słowach, że izba zgodzi się niezawodnie na środki, jakie gabinet w sprawie religii proponuje.

Również i w izbie niższej przyjęto jednogłośnie wniesiony przez margrabię *Kildare* adres po dość zwawej dyskusyi między panami *Roebuck* i *Hume* z jednej, a panami *Rob. Inglis*, *Sibthorp* i lordem *Johnem Russell* z drugiej strony. Pierwsi żądają zupełnej wolności religii i handlu, a panowie *Inglis* i *Sibthorp* chcą przemocy przeciw katolikom tudzież wszelkich ograniczeń w przemysłowości. Lord *John Russel* trzymał się środka między temi ostatecznościami; bronił zasad umiarkowanej wolności handlu, i przyrzekł w sprawie religijnej zaproponować rozporządzenie parlamentowe nie wchodząc dalej w postępowanie rządu.

(Debata nad adresem. — Projekt do ustawy względem kwestyi religijnej.)

Londyn, 5. lutego. Wszystkie dzienniki pochwalają spokojność, którą się odznaczały debaty nad adresem, miasto rozjątrzenia jakie panuje w umysłach i jakiego się obawiano w dyskusyi. — *Globe* i *Times* wyrażają się bardzo pochlebnie o mądrości para katolickiego lorda *Camoys*, który mimo przywiązania z jakim się oświadczył do religii wyznawanej od przodków jego i domagając się dla siebie i swoich spółwyznawców wolności religijnej i równości politycznej niedawno-co odzyskanęj, protestował przeciw wszelkiemu nadwężeniu ustaw krajowych ze strony mocarstwa obcego przywłaszczającego sobie władzę nienależącą do niego. Dziennik *Globe* oświadcza, że zdanie wyrażone przez lorda *Camoys* było zawsze zdaniem rządu.

Pojutrze przedłoży gabinet parlamentowi projekt ustawy względem kwestyi religijnej, nad którą obecnie tak zwawo debatują w całej Anglii. Projekt ten ma zawierać poprostu zakaz mocą którego biskupom katolickim niebędzie wolno przyjmować tytułów terytoryalnych. Byłoby to rozszerzeniem ustawy zakazującej im przyjmować tytuły, które już nadane były biskupom kościoła angielskiego. Podobne rozporządzenie nie zdaje nam się być bardzo stósownem. Biskupi mianowani przez papieża nie mają pretensyi aby ich uznawał rząd królewski a wobec prawa nie są oni i niechęć być czem innem jak tylko ludźmi prywatnymi. Ta ustawa przeto wtedy tylko mogłaby być skuteczną gdyby chciało przeszkodzić katolikom, aby biskupom niedawali ich tytułów; a w takim razie przyszłoby do przesładowań, któreby nie tylko były oburzające ale i bezskuteczne. (Ind.)

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 7. lutego. *Lahitte* złożył swoje posadę jako deputowany. Minister finansów przedłożył budżet na rok 1852. Żądania dla pojedynczych ministeriów są w nim poczęści podwyższone. Komisya mianowana dla dotacyi, słuca niektórych krótkich oświadczeń ministra finansów, jutro będzie przedłożone sprawozdanie, dyskusya nastąpi w poniedziałek. Sprawozdawcą mianowano pana *Piscatory*.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego.)

Paryż, 4. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego po załatwieniu ustawy o sprawach miejscowych i po żądaniu nadzwyczajnego kredytu dla elektrycznych telegrafów prywatnych, przystąpiono według dziennego porządku do dyskusyi nad prozbą o pozwolenie przyaresztowania reprezentanta *Manguin* za dług wekslowy. *Antony Thouret* (z partyi góry) zapowiada natychmiast dokument, który narodowe zgromadzenie skłoni niezawodnie do odmówienia tej autoryzacyi. Śród powszechnęj ciekawości zaczyna czytać ten dokument, który zawiera deklaracyę wierzyiciela pana *Mau-*

guin, że on z przywiązania do republiki i dla oszczędzenia narodowemu zgromadzeniu debat, któreby ubliżyć mogły jego powadze, cofa swą prozbę. Oznajmienie to przyjęto wesoło i z ukontentowaniem, a dokument oddano wydziałowi *pro forma* do rozpoznania. (Antony Thouret zapłacił, jak słyhać, dług Mauguina, i podyktował wierzycielowi Chéron jego patryotyczno-republikańską deklarację. Mauguin bywa znowu na posiedzeniach.) Poczem *Dain* (z góry) wnosi do ministerium interpelację względem bezprawnego zaprowadzenia aresztów odosobnionych. Mowca wyświeta najszczególniej, że przez zaprowadzenie odosobnionych aresztów zmienia się zupełnie natura określonych ustawą kar i zaostrza się ich miara. Wotowana przez izbę deputowanych ustawa o zaprowadzeniu osobnych aresztów, nie była przez izbę parów wotowana, dla tego mowca zaprzecza ministerium prawo do przedsiębrania tej zmiany w terażniejszych więzieniach. *Vaisse*, minister spraw wewnętrznych, odwołuje się do milczącego przyzwolenia prawodawczych zgromadzeń od r. 1836, w którymto czasie osobne więzienia zaprowadzać zaczęto, równie jak do wyraźnego przyzwalającego dekretu sądu kasacyjnego. Staje w obronie samego penitencyarnego systemu pod względem jego fizycznych skutków. Po interpelacjach pomniejszej wagi wstępuje dep. *Moulin* na trybunę, by odczytać sprawozdanie wydziału o sprawie Mauguina. Przeciw podanej przez wierzyciela pana Chéron deklaracji, że cofa swoją prozbę o pozwolenie do przyaresztowania Mauguina, nie ma wydział nic do zarzucenia; o wyrażonem przez pana Chéron przy tej sposobności uczuciu ma tylko to powiedzieć, iż ubolewa, dla czej pan Chéron tego uczucia wprzód nieobjawił. (Wesołość). Poczem zgromadzenie na propozycję wydziału przechodzi do dziennego porządku. *Joret* (z lewej strony) rozwija projekt do zupełnego zniesienia podatku *octrois* (akcyzy po wielkich miastach), a zastąpienia go podatkiem majątkowym. — Rozprawy nad tym przedmiotem przeważa o pół do szóstej i odroczone na jutro. Przewodniczący generał Bedeau zapowiedział przy zamknięciu posiedzenia, że wydział obiorą jutro komisję dla nowej ustawy o dotacyi tudzież komisję dla prozby o upoważnienie do sądowego ścigania p. de la Moskowa.

(Posiedzenie z 5. lutego.)

Paryż, 5. lutego. Ze względu na mającą niebawem nastąpić rocznicę rewolucyi z lutego rozdawano na dzisiejszem posiedzeniu reprezentantom projekt do ustawy przez pana *Séguir d'Aguesseau* tej treści, ażeby na przyszłość tylko dzień 4. maja obchodzono jako festyn narodowy, zaś 24. lutego żeby tylko odprawiano nabożeństwo żałobne na pamiątkę poległych za porządek i ustawy. *Séguir d'Aguesseau* żąda nawet, ażeby napis na trybunie mowców w zgromadzeniu narodowym noszący datum trzech dni lutego, zastąpiono napisem: „4. maja 1848“ (rocznica proklamacyi republiki przez zgromadzenie konstytuujące.) Potem przystąpiono do przerwanej wczoraj dyskusyi nad wnioskiem do ustawy kilku członków lewej strony względem zniesienia akcyzy i zastąpienia ją podatkiem od kapitałów i dochodów. — Po przemówieniu pana *Heartier* przeciw wnioskowi a pana *Raudot* za wnioskiem, wystąpił minister spraw wewnętrznych pan *Vaisse* wykazując z praktycznego stanowiska ludności nagłej reformy w systemie podatkowania, a zgromadzenie zaprzecza większością 389 głosów przeciw 251 wzięcie wniosku pod rozwagę. Potem zamknięto posiedzenie.

(Wiadomości z Paryża z d. 6. lutego.)

Paryż, 6. lutego. Nic nowego niezaszło dziś w Paryżu. — Wszystko w oczekiwaniu rozpocząć się mającej debaty nad kwestyą dotacyi prezydenta. Komisya bierze się żwawo do rzeczy. Ukonstytuowała się przedwczoraj, mianowała sprawozdawcą pana *Piscatory* i postanowiła, aby sprawozdanie silnie motywowane przedłożono jutro zgromadzeniu narodowemu. Zdaje się, że dyskusya odroczone będzie do pojutra, że niepotrwa dłużej jak przez jedno posiedzenie, że przeto za trzy dni najdalej dowiemy się o rezultacie głosowania. Rezultat ten jest zresztą w obecnej chwili mniej wątpliwym niż kiedykolwiek. Cały świat sądzi z pewnością, że projekt ustawy zostanie odrzuconym.

Pominawszy przedłożenie sprawozdania pana *Piscatory* odznaczy się zapewne jutrzejsze posiedzenie dość burzliwą dyskusyą. Pan *Tinguy* wyjednał sobie umieszczenie na porządku dziennym swojej propozycyi względem nadzwyczajnego zwołania rad generalnych w razie powstania lub samowolnego kroku ze strony rządu w Paryżu. Lewa strona i bonapartyści przeciwni będą zarówno temu wnioskowi, który zresztą niema wielkiej szansy przyjęcia; mimoto jednak debata nieomieszka być ożywioną, wyjąwszy, gdyby zgromadzenie narodowe tak mocno było zajęte konfliktem z pałacem *Elysée*, izby niemogło zająć się inną kwestyą, dopóki ta nie jest załatwiona.

Dziś toczyła się jeszcze dyskusya nad kwestyą taks, miasto których p. *Sautayra* chce zaprowadzić podatek od kapitału. Zgromadzenie niewiele zwracało uwagę na tę dyskusyę. Na wzmiankę zasługuje tylko mowa pana *Leona Faucher*, który wystąpił przeciw tej propozycyi, która w końcu odrzucono.

Podczas zatargów między zgromadzeniem narodowym a prezydenturą republiki, starają się wychodzący w Londynie o to, aby o nich niezapominano. Niektórzy z nich a między nimi najznakomitszy p. *Louis Blanc*, wydali okólnik, zapraszając wszystkich swoich współwyznawców politycznych na ucztę w rocznicę rewolucyi lutowej. — Wszyscy przyjaciele porządku i wielkich zasad socyalnych muszą się cieszyć niezmiernie publikacją podobnych dokumentów. Niedorzeczność wyłożonych tam doktryn jest tak wielka, że zadna reputacya niezdola lepiej jak proste czytanie tych okropności, zrazić ludzi lo-

jalnych i rozsądnych wszelkiej barwy politycznej i odstreczyć ich od sekt wyznających podobne zasady.

(Ind.)

Szwajcarya.

(Kroki rady związkowej w sprawie wychodźców.)

Genewa, 1. lutego. Rada związkowa zabiera się teraz jak się zdaje naprawdę do zaprowadzenia tak potrzebnego porządku między tutejszymi wychodźcami politycznymi. Komisarz *Sidler* rozporządził już liczne wydalenia Francuzów i Włochów, którzy byli członkami *Galeerskiego* związku narodów, lub agentami „*Engrais social*“ *Beckera*. P. *Sidler* oddano policyę miejską i kantonową bezwarunkowo do rozrządzenia. — Rząd tutejszy przyznał premium 600 franków za najlepszy plan do budowy federacyjnej strzelnicy, architekcie *Blavignac*.

— 3. lutego. Papież przyjmował księdza *Dunoyer* z wielką uprzejmością, i do zamierzonej przezeń budowy katolickiego kościoła w stolicy kalwinizmu przyczynił się kwotą 1000 szkodów.

(Bas. Gaz.)

Włochy.

(Depesza telegraficzna.)

Turyń, 5. lutego. Izba deputowanych przyjęła 112 głosami przeciw 7 projekt do ustawy o uregulowaniu wolności myśliwskiej w Sabaudyi. *Risorgimento* zbija pogłoskę, że Anglia radziła rozszerzyć marynarkę i zaprowadzić korpus marynarki w Spezia, i że Francya przeciw temu protestowała.

(Poczta włoska.)

Turyń, 5. lutego. Dla uregulowania więzień mianowano komisję, która o wszystkich w tym względzie stosunkach ma przedłożyć ministerium obszernie sprawozdanie. O wystąpieniu pana *Siccardi* z ministerium obiegają coraz częstsze pogłoski. Miał on bardzo uczuć niepewność swojego stanowiska, i to smutne przekonanie ma być główną przyczyną jego słabości, która go spowodowała swój portefeuille tymczasowo ministrowi spraw wewnętrznych odstąpić.

Rzym, 1. lutego. Od departamentu sprawiedliwości wyszedł dekret, którym nakazano przesyłanie wszelkich aktów żaloby za zbrodnie kryminalne i wypracowanie dokładnej statystyki kryminalnej. — Z zadziwieniem spostrzeżono, że kiedy papieżkie *motuproprio* z roku 1847 wyznaczyło sto rad komunalnych, tą razą nie wyznaczono jak tylko 48. — Rozmaite wieści krążą po mieście, nie wiadomo jak dalece są one uzasadnione. To tylko zdaje się być pewna, że się na coś niezwyčajnego zanosi. Francuski komendant *Gemeau* chciał przywrócić stan oblężenia w dawniej jego ścisłości, obsadzić wojskiem klasztor *Dominikański*, a papieżkie wojsko poczęści rozwiązać. Porządek karnawałowy ma być znacznie ograniczony, a zamknięcie teatru nastąpi już o dziewiątej godzinie wieczór. Pewna jest, że w zamku *Aniolo*, który ma nazwę *del papa*, meblują apartament, i domyślają się, że generał *Gemeau* wkrótce założy tam swoją kwaterę. Załoga francuska exereytuje się ciągle na placach publicznych. Zaprowadzono naczelną intendaturę paropływów papieskich. — Niejaki *Erculei* z *Ferentili* autor znanej z drukarni pokatnej wyszłej broszury, która tak wielką sensacyę zrobiła, a w której bardzo mocno skrytykowany jest papieżki rząd i administracya, został przyaresztowany.

Neapol, 27. stycznia. Wczoraj umarł nowonarodzony syn hrabi *Acquila*.

Niemce.

(Zamknięcie sejmku Badeńskiego.)

Karlsruhe, 4. lutego Dzisiaj zamknięto sejm. Prezydent ministerstwa spraw wewnętrznych, radca państwa baron v. *Marschall* odczytał najwyższy reskrypt, którym polecono mu wykonać zamknięcie sejmku i oświadczył co następuje:

„Najdostojniejsi i najszanowniejsi panowie!

„Jego królewicz. Mość Wielki książę rozkazał mi zamknąć sejm w Swojem najwyższem imieniu.

Najwyższy reskrypt tak opiewa:

Leopold, z Bożej łaski Wielki Książę Badeński, książę *Zähringen*.

Polecamy niniejszemu Naszemu prezydentowi ministerstwa spraw wewnętrznych, radcy państwa baronowi v. *Marschall* ażeby terażniejszy sejm zamknął w Naszemu imieniu i ogłosił go przeto jako zamknięty w obec połączonych izb Naszych stanów.

Dan w Karlsruhe, w Naszemu ministerium państwa dnia 2. lutego 1851.

Leopold.

(Przeniesienie głównej kwatery wojska austr. do Altony. — Pułk *Schwarzenberg* oczekiwany w Hamburgu.)

Hamburg, 6. lutego. Austriacki feldmarszał - lieutenant v. *Legeditsch* przeniesie w tych dniach swą główną kwaterę z Hamburga do Altony. — Popołudniowym pociągim Berlińskiej kolei żelaznej przybyli kwatery mistrze austriackiego pułku *Schwarzenberg*, którego sztab stoi teraz w *Bergedorf* i udali się natychmiast do Altony. — Pułk ten przybędzie tu jutro.

(Ogłoszenie ze strony komisji kwaterunków.)

Altona, 6. lutego. Wyszło tu następujące ogłoszenie:

„Chociaż komisya kwaterunku nie została dotychczas zawiadomiona w drodze urzędowej przez tyczące się wyższe władze krajowe o mającym nastąpić przebyciu obcych wojsk do miasta tutejszego, ma sobie jednak w interesie swych spółobywateli za obowiązek podać do wiadomości publicznej, iż wie o tém, że dnia 7go b. m. przybędzie

tu około 3300 ludzi wojska austriackiego i wyruszą ztąd dnia 9go b. m. do Rendsburga. Dnia 9go b. m. przybędzie znowu 4000 ludzi i będą tu zakwaterowani. Ponieważ jeneralna komenda wspomnianego wojska rozporządziła, ażeby tylko po dwóch ludzi w jednej kwaterze umieszczano, przeto będzie musiało nastąpić podwyższenie dotychczasowego kwaterekunku, co się podaje dla powszechnego zastosowania się. Altona, 5. lutego. Komisya kwaterekunku.

(Przybycie ces. austr. pułku Schwarzenberg.)

Altona, 7. lutego. Dzisiaj przybył tu ces. austr. pułk Schwarzenberg i natychmiast zajął strażę. — Przedwczoraj wieczór wydał jenerał *Signorini* rozkaz dzienny do wojska, w którym upomina żołnierzy, ażeby traktowali Holsztyńczyków nie jako nieprzyjaciół, lecz jako braci i krajowców. — Dywizya Theiner jest przeznaczona do tworzenia załogi Rendsburga i składa się z brygad Zobel i Signorini. Fml. Theiner ma tu przybyć dzisiaj lub najdalej jutro. Z przybyłych tu dzisiaj trzech batalionów pułku Schwarzenberg udadzą się dwa bataliony zaraz jutro koleją żelazną do Rendsburga, a trzeci batalion w niedzielę, w którymto dniu ma tu wkroczyć pułk Wellington. — Każdy batalion pułku Schwarzenberg liczy 1200 ludzi.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 6. lutego.)

Metal. austr. 5 $\frac{1}{2}$ — 75 $\frac{1}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ 66 $\frac{1}{4}$. Akcje bank. 1104. Sardyńskie 34 $\frac{1}{2}$. Hiszpańskie 3 $\frac{1}{2}$ — 33 $\frac{1}{8}$. Polskie 300 L. —; 500 L. — 81 $\frac{3}{4}$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 8. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 5 $\frac{1}{2}$ — 106 $\frac{1}{8}$. Oblig. długi państwa 84 $\frac{1}{8}$. Akcje bank. 97 L. Polskie listy zastaw. 94. Polskie 500 — 81 $\frac{1}{4}$; 300 — 142. Frydrychsory 13 $\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. 7 $\frac{1}{8}$. Austriackie banknoty 78 $\frac{1}{8}$.

Rzecz domowa.

Z wydziału Towarzystwa Dam Dobroczyńności.

W sprawozdaniu Towarzystwa Dam Dobroczyńności umieszczonym w Gazecie Lwowskiej pod Nr. 301 dnia 31. grudnia 1851 r. następujące nazwiska, jakoby jeszcze swych dobrowolnych do kasy Towarzystwa niezłożyły datków, przypadkowym sposobem mylnie oznaczone zostały, jako to:

W. Bohdan Wiktorya,
W. Dąbska Aleksandra, i
Hr. Olszewska Henryka,

którąto pomyłkę Wydział Towarzystwa prosiując, ma sobie zarazem za obowiązek, tyczące osoby przeprosić.

Lwów, 7. stycznia 1851 r.

Załączamy w niniejszym słowa podziękowania pani Klary wdowy po artyście dramatycznym p. Jankowskim, uprzedzając w tém pragnienie szlachetnej duszy wynurzenia wdzięczności swojej publicznie dobrodziejom troskliwym o polepszenie losu cierpiących. — „Niżej wyrażona, najwyższem uczuciem doznanego dobrodziejstwa przejęta, mam sobie za najświętszą powinność oświadczenia publicznie Jego Excelencyi Namiestnikowi tego królestwa, mojej najpokorniejszej podziękki, za wysokie i najtłaskawsze dozwoleń przedstawienia polskiego widowiska na wsparcie moje; któreto widowisko tutejsza wspinałomyślna i z dobroczynności swojej zawsze słynna Publiczność, jak najliczniej obecnością swoją zaszczyścić nie zaniedbała; co w mojej wdzięcznej pamięci, gdziekolwiek los mi miejsce pobytu przeznaczy, zawsze wiernie i dozgonnie zachować przyrzekam. Tak samo chętnie noszę winną podziękę Towarzystwu Polskiego Kasyna, które również w pomoc moją szczerobliwą rękę podało. Winnam oraz wdzięczne wyznaczenie Szanownym zarządcom administracyi teatralnej, którzy aż do ostatniej chwili zgonu mego najukochańszego męża Swęj najtłaskawszej opieki udzielać raczyli; nie mniej Dyrektorowi teatru i JPP. Artystom za ich chętną wszelką pomoc jak i za troskliwe zajęcie się przydzielonemi im rolami.

Tę moją należną podziękę oświadczywszy, zostaje do zgonu najwdzięczniejszą służą *Klara Jankowska.*“

Wiadomości handlowe.

(Targ na woły we Lwowie.)

Lwów, 10. lutego. Spęd bydła rzeźnego liczył na dzisiejszym targu 192 wołów i 11 krów, których w 10 mniejszych i większych stadach po 6 do 49 sztuk, a mianowicie z Rozdołu, Narajowa, Bóbrki, Kamionki, Stryja i Narola na plac przypędzono. Z tej liczby

sprzedano — jak się dowiadujemy — tylko 76 wołów na potrzeby miasta, i płacono za sztukę, mogąca ważyć 13 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{4}$ kamienia łożu, 137r. 30k.; sztuka zaś, którą szacowano na 14 $\frac{1}{4}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{2}$ kamienia łożu, kosztowała 143r. 7 $\frac{1}{2}$ k. w. w.

(Ceny targowe Lwowskie z 12. lutego.)

Lwów. Dzisiaj sprzedawano na naszym targu korzec pszenicy po 19r. 15k.; żyta 16r. 22k.; jęczmienia 11r. 30k.; owsa 6r. 52k.; hreczki 11r. 30k.; kartofli 6r. 15k.; — za cetnar siana płacono 4r. 17k.; okłotów 3r. 32k.; — sag drzewa bukowego kosztował 28r. 45k., sosnowego 24r. w. w. Krupy, mąka, piwo, masło i reszta drobnej sprzedaży w cenach dawniejszych. Prosa i grochu nie było na targu.

(Targ Wiedeński.)

Wiedeń, 5. lutego. Od 29. stycznia do 4. b. m. przypędzono na nasz targ 1730 sztuk bydła rzeźnego, z tych 512 sztuk z Węgier, 579 z Galicyi i 639 z innych niemieckich prowincyi. Sprzedano 1409 a 321 sztuk odeszło z powrotem. Jedna sztuka ważyła w przecięciu 475—860 funtów; cena przeciętna za cetnar 21r. 12k. do 23r. 36k. m. k. Oprócz tego było na targowicy 1750 cieląt po 31—39 kr. za funt; 1865 sztuk nierogaczyny po 32—36 kr. i 463 owiec po 14—25 kr. w. w. za funt wiedz., nakoniec 335 jagniąt, para po 16—18 zr. w. w. Co do zboża sprzedano w tym tygodniu 673 meców pszenicy po 9zr. 21k., 100 m. żyta po 7zr. 12k., 49 meców jęczmienia po 5r. 57k., 5863 m. owsa po 5zr. 6k. i 29 m. kukurudzy po 6zr. 54k. — Cetnar siana kosztował 3zr. 51k., okłotów sprzedano 120 stogów po 22 zr.

Kurs lwowski.

Dnia 13. lutego.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. k.	5	49	5	52
Dukat cesarski " "	5	51	5	55
Półtimperyal zł. rosyjski " "	10	12	10	17
Rubel śr. rosyjski " "	1	59	2	—
Talar pruski " "	1	52	1	54
Polski kurant i pięciozłotówk. " "	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. " "	90	59	91	17

(Kurs wekslowy wiedeński z 10. lutego.)

Amsterdam 177 $\frac{1}{2}$ l. 2. m. Augsburg 130 l. uso. Frankfurt 128 $\frac{3}{4}$ l. 3. m. Genua 149 l. 2. m. Hamburg 190 l. 2. m. Liworno 125 p. 2. m. Londyn 12.35 l. 2. m. Marsylia 151 $\frac{1}{4}$ l. 2. m. Paryż 151 $\frac{1}{4}$ l. 2. m. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. lutego.

PP. Borkowski Henryk, z Zaleszczyk. — Matkowski Jan, z Kozioluki — Zakrzewski Józef, z Czothan. — Lang Ignacy, z Sądowej wiśni. — Pakoszewski Jędrzej, z Dzwiniacza. — Drzewiecki Józef, z Remenowa. — Rulikowski Jan, z Uhrnowa. — Frank Ferdynand, z Nahaczowa. — Wiktor Stanisław, z Sanoka. — Zarewicz Mikołaj, z Zawadki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. lutego.

Hr. Stadnicki Felix, do Stojanowa. — PP. Kuczyński Leon, do Lubowa. — Kuczyński Felix, do Korkowa. — Nikorowicz Jan, do Żółkwi. — Górski Maciej, do Kaszyc. — Smarzewski Nikodem, do Rozdołu. — Marynowski Józef, do Sokala.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. lutego.

Pora	Barometr wmierniewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 " 1 0	— 2°	+ 1,5°	zachodni	pochm.
2 god. pp.	27 11 9	+ 1,5°	— 2°	zachodni	" burza
10 g. w.	27 11 3	— 1,5°	—	—	"

Dnia 13. lutego o godz. 6. zrana — 10.

TEATR.

Dzisiaj: komedia niem.: „**Vicomte v. Letorieres**“ oder „**die Kunst zu gefallen.**“

Jutro: komedia polska: „**Homeopata i Alleopata.**“

W programie naszym wczorajszym zabaw tego tygodnia zasła odmiana, i zapowiedziana jutrzejszą sztukę *Francya za Cesarstwa* na dochód p. Pfeiffra odwołać musimy, bo dekoracje nowe, jakich wystawa tej sztuki wymaga, dla słabości malarza przy tutejszym teatrze p. Pohlmana, nie mogły być wykończone. Nie omieszkamy jednak zawiadomić w porę publiczność, jak tylko wszelkie przygotowania zostaną przysposobione. Tymczasem miło nam donieść, że w ciągu tego miesiąca trzy nowych sztuk przedstawionych będzie. Pierwsza jutro w piątek dnia 14. b. m. komedia krotocwilna w trzech aktach

Homeopata i Alleopata czyli *Doktor i Aptekarz* z Raupacha, przekład p. Jana Nep. Kamińskiego; druga w następujący piątek dnia 21. b. m. także komedia w trzech aktach *Wujaszek całego świata*, z pism p. Benedyc, przez autora komedyi „*Rej z Nagłowic*“ przełożona na dochód p. Jana Nep. Nowakowskiego; a trzecia *Fabrykant zabawek*, komedia w jednym akcie z francuskiego pp. Mellesville i Leona Guillart, przeznaczona również na dochód p. Nowakowskiego w ten sam dzień 21. lutego.